

**Տ. ՄԻՆԱՍ ԱՐԵՂԱ ՀԱՆՎԵՐԴՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻՆ Ս. ԳԱՅԱՆԵ ՎԱՆՔՈՒՄ
ՍԱՏՈՒՑՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(29 մայիսի, 2022 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

Սիրելի՛ բարեպաշտ հավատացյալներ,

Բացառապէս Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին է, որ այսօր մեծ ցնծութեամբ նշում է Երկրորդ Ծաղկազարդի տոնը: Ամեն տարի այն նշվում է Համբարձման տոնին հաջորդող կիրակի օրը:

Դեռեւս ԺԱ. դարում Գրիգոր Բ. Վկայասեր Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի սահմանած այս տոնը կապված է զուտ ազգային մի սքանչելի ավանդության հետ: Ըստ այդմ՝ երբ մեր հավատքի հայր սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը բանտարկված էր խոր Վիրապում, մի հրեշտակ ամեն օր այցելում էր նրան: Սակայն մի օր հրեշտակը չի այցելում Աստծու երանելի ծառային, եւ երբ հաջորդ օրն է գալիս, պատմում է, որ Տիրոջ համբարձումը տոնելու համար հրեշտակների ինը դասերը հաջորդաբար տոնախմբություն են կատարում: Ահա այդ օրը չորրորդ դասի հրեշտակների հերթն էր՝ իրենց փառահեղ Արքային դիմավորելու, եւ հենց այդ պատճառով ամեն տարի նույն օրը նրանք նշում են այդ տոնը:

Փա՛ռք ամենակալ Աստծուն, որ մենք եւս՝ Քրիստոսի երկրային Եկեղեցու անդամներս, այսօր հնարավորություն ունենք միավորվելու երկնային դասերի հետ ու մեր միասնական աղոթքն ու փառաբանությունը հղելու համբարձյալ անհաղթ Արքային ու ասելու. «Օվսաննա՛, օրհնյալ լինես Դու, որ գալիս ես Տիրոջ անունով» (Հովհ. ԺԲ. 13):

Այս օրվա խորհուրդը շատ նմանություններ ունի Ծաղկազարդի հետ, որովհետեւ ընթերցում ենք նույն Ավետարաններն ու աղոթքները: Սակայն եթե բուն Ծաղկազարդը խորհրդանշում է Քրիստոսի հանդիսավոր մուտքը Երուսաղեմ, ապա Երկրորդ Ծաղկազարդը, խորհրդական կերպով, հրեշտակների ուղեկցությամբ դեպի Վերին Երուսաղեմ Տեր Հիսուսի մուտքի հիշատակությունն է:

Տիրոջ՝ Երուսաղեմ հաղթական մուտքի պատմությանը, անշուշտ, քաջածանոթ ենք բոլորս. գարնանային այսպիսի մի օր էր, երբ մեր Տերը, նստած ավանակի վրա, ժողովրդի խուռներամ բազմության ուղեկցությամբ մտնում էր քաղաք: Մարդկանց շուրթերից հնչում էին ուրախության, գոհաբանության, հարգանքի բացականչություններ: Օվսաննաներով եւ արմավենու ոստերով էին դիմավորում խոստացված Արքային, եւ շատերը մինչեւ իսկ իրենց հանդերձներն էին փռում Քրիստոսի առջեւ:

Բազմաթիվ հալածանքներից ու կեղեքումներից հոգնած ժողովուրդն սպասում էր իր Փրկչին եւ հանձին Քրիստոսի՝ նրան էր գովաբանում ու մեծարում: Իսրայելի ժողովուրդը, մարդկային ընկալմամբ, հաղթանակած արքա էր ցանկանում ունենալ, իսկ Քրիստոս ասաց. «Իմ արքայությունն այս աշխարհից չէ»: Մարդիկ մարմնական փրկություն էին փափագում, Քրիստոս հոգիների փրկություն էր բերել: Ժամանակավորի տենչը կուրացրել էր Իսրայելի ժողովրդին, ու իրենց առջեւ չէին տեսնում հավիտենությունը տնօրինողին:

Այո՛, սիրելիներ, պիտի փառավորվեր Մարդու Որդին, սակայն ոչ այդ մոլորյալ հոգիների կողմից, որոնց կարճատեւ ցնծությունն ու փառաբանություններն ընդամենը մի քանի օր անց պիտի վերափոխվեին մահապատժի կոչերի, այլ Հոր կողմից՝ իրական ու հարատեւ փառքով: Ամեն անգամ յուրաքանչյուր քրիստոնյա ընտրության առջեւ է կանգնում եւ որոշում, թե ով է ինքը՝ Իսրայելի ժողովուրդը, որ խնդրվյալմբ դիմավորեց Աստծու Որդուն Երուսաղեմի դարպասների առջեւ, բայց կարճ ժամանակ անց մահվան դատապարտեց, թե՛ Աստծու նոր ժողովուրդը, որ ամեն պարագայում հավատարիմ է Նրան եւ պատրաստ է, իր խաչը վերցրած, հետեւել Նրան դեպի Գողգոթա:

Սա լրջագույն ընտրություն է, անմնացորդ սիրո, նվիրումի, խոնարհության ու անդադրում պայքարի ընտրություն: Եւ երանի՜ նրան, ում միտքն ու հոգին առողջ են ճշմարիտ հավատքի մեջ, մաքուր է Քրիստոսի թափված կենարար արյամբ եւ առ Աստված ու մերձավորի սիրով լցված Քրիստոսի մեջ տեսնում է երկնային փառապանծ Թագավորին: Մարմնականը, աշխարհիկը դադարում են նրա համար հոգս լինելուց եւ հոգեւոր հայացքը Երկինք հառած՝ հաստատուն ու վստահ քայլերով Երկնային արքայություն է ուղղվում: Փառապանծ, հաղթանակած, անսահման բարի ու արդարամիտ Տերը երկնային բարձունքներից նայում է Իր զավակներին, ուրախանում նրանց հաջողություններով, տրտմում անկման պահին, սա-

կայն ոչ մի վայրկյան չի դադարում հոգալ նրանց մասին: Նա ամեն ժամ մոլորյալ զավակի վերադարձին է սպասում: Բարոյթյամբ լի սիրող Հոր աչքերը սպասում են Իր մոլորված ու տառապած զավակի հայացքին, որ աշխարհի ունայն գործերից կտրվի մի պահ, կանգ առնի կործանման ճանապարհին ու տեսնի փրկության համար մեկնած ամենազոր Աջը:

Տեսե՛ք, սիրելի՛ հավատացյալներ, թեեւ Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը վիրապում միայնակ էր, բայց քանի որ հավատքի աչքերը բաց էին, եւ խորապես հավատում էր Նրան, որ Լույս էր Լույսից, կարողացավ զգալ ներկայությունն Աստծու եւ Նրա հրեշտակի:

Կան մարդիկ, որ ծնված են ձրի ստացված ավանդական ժառանգությունամբ եւ այսօր ապրում են՝ վայելելով նրա հոգեւոր բարիքները, սակայն, ցավոք, ոչինչ չեն տեսնում, որովհետեւ իրենց հոգիները զգայուն չեն, չգիտեն իրենց ժառանգած սրբության արժեքը: Այսօր ասում ենք, թե քրիստոնյա ենք, քանի որ 1700 եւ ավելի տարի առաջ քրիստոնեությունը պաշտոնապես ընդունած ազգի զավակներն ենք: Իրականությունն այն է, սակայն, որ մեզնից շատերն ապրում են Քրիստոսին անծանոթ մնացած հեթանոսների նման: Զգույշ պիտի լինենք, որ առօրյա մեր կյանքում չանտեսենք սրբությունները՝ Աստծու ներկայության եւ ներգործության նշանները: Եթե տեսնել ուզենք, ապա նրանցով շրջապատված ենք: Լուսավորիչ հայրապետը վիրապի մեջ հավատքի կատարյալ գորությունամբ զգում էր Աստծու ներկայությունը: Մեծ սուրբը գիտեր, որ Աստված կարող է իրեն այդ վիճակից էլ դուրս հանել: Հավատաց եւ տեսավ: Վիրապի իր առանձնության մեջ զգաց Աստծու անտեսանելի, սակայն հոգով շոշափելի ներգործությունը:

Հոգու սրբություն, աստվածային իմաստություն, ճշմարիտ սեր ու անկեղծ նվիրում եմ մաղթում ամենքիս: Յուրաքանչյուրիս շուրթերից բխած փառաբանությունները թող այսուհետ Քրիստոսով մաքրված հոգիների խնդրության արձագանքը լինեն: Բացենք մեր սրտերն անհաղթ Թագավորի առջեւ, որպեսզի այնտեղ բնակվելով՝ սրբի դրանք Իր անաղարտ լույսով, զարդարի առաքինության քաղցր պտուղներով, ամրացնի մեր հավատքն ու ընտրած ճանապարհը, Իրեն անդադար փառաբանող հրեշտակների դասերի օրինակն անմար պահի մեր հոգիներում, որպեսզի ոչ միայն մեր խոսքերով փառաբանենք Փրկչին, այլ աստվածահաճո մեր ընթացքն անխոս օրհնություն ու փառաբանություն լինի Հորը, Որդուն եւ Սուրբ Հոգուն այսուհետեւ եւ հավիտյանս հավիտենից, ամեն: